

Către: Andrian GAVRILIȚĂ
Ministrul Finanțelor

Anca DRAGU
Governatoarea Băncii Naționale a Moldovei

Nr. 23 din 02.03.2026

Ref.: Comentarii și propuneri la proiectul hotărârii Guvernului privind Taxonomia pentru finanțare durabilă (număr unic 113/MF/BNM/2026).

Stimate domnule Gavriliță,
Stimată doamnă Dragu,

Vă salutăm din numele Camerei de Comerț Americane din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”).

Implementarea Taxonomiei UE în Republica Moldova reprezintă un obiectiv strategic important în procesul de aliniere la standardele europene de finanțare sustenabilă. Totuși, transpunerea integrală și simultană a modelului aplicabil în Uniunea Europeană, fără o etapizare adaptată capacității pieței locale, riscă să genereze efecte contrare scopului urmărit — respectiv, să limiteze accesul la finanțare verde în loc să îl stimuleze.

Pentru a evita blocarea creditării verzi într-o economie emergentă, considerăm necesară o implementare graduală a Taxonomiei, începând exclusiv cu criteriul „Contribuție Substanțială” (Substantial Contribution). Criteriile „Do No Significant Harm” (DNSH) și „Minimum Social Safeguards” (MSS) ar trebui introduse ulterior, după o perioadă de tranziție de minimum 18–24 luni. O astfel de abordare ar permite pieței să se adapteze progresiv, să dezvolte capacitățile instituționale necesare și să evite reducerea artificială a numărului de activități eligibile. În faza inițială, atât activitățile „Taxonomy-eligible”, cât și cele „Taxonomy-aligned” ar putea fi considerate investiții durabile, urmând ca, după perioada de tranziție, doar activitățile complet aliniate să fie clasificate ca atare.

Experiența Uniunii Europene demonstrează că aplicarea taxonomiei este un proces complex și tehnic. Începând cu 2024, băncile din UE raportează Green Asset Ratio (GAR), însă datele publice arată dificultăți semnificative în determinarea eligibilității și alinierii activelor, inclusiv în raportarea bazată pe CapEx. În acest context, aplicarea cumulativă și imediată a tuturor criteriilor într-o piață emergentă, fără infrastructură instituțională adecvată, ar putea reduce drastic volumul activităților considerate eligibile și ar limita mobilizarea capitalului către investiții sustenabile.

Termenul general prevăzut în proiect — „cel puțin 12 luni” — este insuficient pentru o implementare coerentă. Instituțiile de credit au nevoie de un interval rezonabil pentru ajustarea politicilor interne, a metodologiilor de evaluare, a sistemelor informatice și a proceselor operaționale. În lipsa unui

calendar detaliat, cu etape intermediare și responsabilități clar definite, implementarea riscă să fie neuniformă și să genereze incertitudine atât pentru sectorul financiar, cât și pentru mediul de afaceri. În special IMM-urile, care dispun de resurse limitate, pot întâmpina dificultăți majore în adaptarea rapidă la noile cerințe, ceea ce le poate restricționa accesul la finanțare verde. Pentru participanții la piața financiară, o perioadă de tranziție insuficientă poate conduce la reducerea bazei de clienți bancabili și la creșterea riscului de concentrare.

Din perspectiva aplicării criteriului DNSH, proiectul nu oferă o metodologie completă și clară. Considerăm că evaluarea conformității cu DNSH nu ar trebui delegată integral instituțiilor de credit, întrucât acestea nu dispun de competențele tehnice necesare pentru evaluări de mediu complexe. O soluție viabilă ar fi instituirea unui mecanism de certificare la nivelul autorităților publice competente, prin emiterea unui document oficial de conformitate, cu valabilitate limitată și reevaluare periodică. În absența unui astfel de mecanism, procesul de creditare riscă să fie prelungit semnificativ, cu impact negativ asupra experienței clienților și asupra costurilor operaționale.

Situația este similară în cazul criteriilor privind „Minimum Social Safeguards”. Este necesară clarificarea instituției competente pentru validarea conformității și, eventual, dezvoltarea unei baze de date naționale care să permită verificarea transparentă și uniformă a acestor criterii. În lipsa unor instrumente instituționale adecvate, sarcina de conformitate ar fi transferată disproporționat către participanții la piața financiară, fără a exista obligații legale simetrice pentru beneficiarii finanțărilor.

În acest sens, este necesară clarificarea obiectivului urmărit: dacă, de exemplu, la momentul inițial participanții la piața financiară ar declara un nivel de 0,5–1% de activități aliniate, care ar fi rezultatul așteptat și care ar fi traiectoria ulterioară de creștere? Fără un cadru strategic clar, taxonomia riscă să fie percepută exclusiv ca un exercițiu de conformitate, nu ca un instrument real de orientare a fluxurilor de capital către activități cu impact redus asupra mediului.

Proiectul nu clarifică în mod expres de la ce moment participanții la piața financiară vor fi obligați să raporteze tranzacțiile durabile în baza taxonomiei, ce indicatori vor trebui raportați, care va fi formatul raportării și care sunt criteriile concrete aplicabile. În Nota explicativă este menționată metodologia pentru companiile nefinanciare mari, care vor raporta în baza Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, însă nu este prevăzut explicit regimul aplicabil instituțiilor de credit.

În lipsa unor dispoziții clare, rămân deschise mai multe întrebări esențiale:

- dacă participanții la piața financiară vor avea obligația de a raporta Green Asset Ratio (GAR) sau alți indicatori similari;
- în ce act normativ va fi prevăzută această obligație;
- care va fi metodologia oficială de calcul;
- când se va considera implementată taxonomia din perspectiva sectorului bancar;
- care va fi termenul primei raportări și dacă aceasta va avea caracter voluntar sau obligatoriu.

Aceste aspecte sunt fundamentale pentru evaluarea impactului operațional și prudencial asupra instituțiilor de credit și necesită clarificare înainte de adoptarea cadrului normativ.

De asemenea, nu este clar dacă participanții la piața financiară vor trebui să elaboreze metodologii interne distincte privind „tratarea creditelor durabile” în baza taxonomiei, dacă acestea vor necesita aprobare sau validare din partea autorității de supraveghere și care va fi procedura de implementare. În lipsa unor orientări clare, există riscul dezvoltării unor practici divergente între instituții, afectând comparabilitatea și coerența datelor raportate la nivel de sistem.

O altă zonă de incertitudine vizează noțiunea de „entitate mare de interes public” și dacă doar aceste entități din categoria companiilor nefinanciare vor fi obligate să utilizeze taxonomia și să raporteze activitățile eligibile și aliniate. Este necesară clarificarea existenței unei liste oficiale sau a unor criterii obiective de determinare.

Totodată, Nota menționează legătura strânsă dintre Taxonomie și Directiva privind raportarea de sustenabilitate (CSRD), însă în Republica Moldova companiile, inclusiv participanții la piața financiară, nu au obligația de a raporta în baza CSRD sau a altor standarde echivalente. Se impune clarificarea temeiului juridic în baza căruia ar apărea obligația de aplicare și raportare a taxonomiei la nivel național. În plus, la nivelul Uniunii Europene, pachetul „omnibus” a simplificat semnificativ cerințele de raportare CSRD, majorând pragurile de aplicare (de exemplu 1000 angajați și cifră de afaceri de peste 450 mil. EUR). Această tendință de simplificare ar trebui avută în vedere și în context național, pentru a evita impunerea unor cerințe mai restrictive decât cele aplicabile în statele membre.

În plus, rămâne neclară versiunea codurilor NACE care va fi utilizată (2.0 sau 2.1), dacă aceasta va fi actualizată în timp și cum vor fi gestionate eventualele diferențe între clasificările naționale și cele europene. Pentru sectorul bancar, stabilitatea și claritatea clasificării activităților economice sunt esențiale pentru implementarea coerentă a taxonomiei.

O problemă structurală majoră este lipsa infrastructurii informaționale și instituționale necesare aplicării taxonomiei. În prezent, nu există suficiente surse oficiale de colectare și verificare a informațiilor (certificate, baze de date, registre, rapoarte standardizate) care să permită demonstrarea eligibilității și alinierii activităților. În absența unor astfel de instrumente, responsabilitatea de colectare și validare a datelor ar reveni în mod disproporționat participanții la piața financiară, ceea ce ar genera costuri suplimentare, întâzieri în procesul de creditare și riscuri de conformitate.

Pentru ca taxonomia să producă efecte reale și să mobilizeze capital către investiții sustenabile, aceasta trebuie însoțită de mecanisme de stimulare economică. Fără subvenții, garanții de stat, asistență tehnică sau alte instrumente de sprijin, există riscul ca mecanismul să fie perceput exclusiv ca o obligație de conformitate, nu ca un instrument de transformare economică. De asemenea, procesul trebuie să fie administrativ accesibil și susținut de un cadru normativ coerent, care să stabilească obligații clare și pentru beneficiarii finanțărilor.

În faza inițială, recomandăm focalizarea pe domenii prioritare și clar definite – energie regenerabilă, eficiență energetică, reciclare, transport verde, clădiri verzi – pentru care există deja practici și criterii tehnice relativ clare. În cazul clădirilor verzi, este esențială clarificarea autorității competente pentru

certificare, a criteriilor aplicabile și a eventualei instituirii a unui registru oficial. Fără un cadru metodologic și instituțional clar, există riscul aplicării neuniforme a criteriilor și al raportării divergente.

În sectorul agricol, aplicarea taxonomiei necesită o abordare adaptată specificului IMM-urilor. Introducerea unor criterii simplificate și recunoașterea explicită a practicilor precum agricultura fără arat, rotația culturilor și irigarea inteligentă prin picurare ar permite integrarea sustenabilă a acestui sector, fără a crea bariere administrative excesive.

De asemenea, este esențială elaborarea unor ghiduri sau orientări privind creditarea verde, care să conțină criterii minime și clar definite pentru recunoașterea creditelor „verzi”. Aceste orientări ar trebui integrate într-un cadru simplificat și pragmatic, eventual intermediar, care să permită o tranziție graduală către alinierea deplină la taxonomie. În lipsa unui astfel de cadru, există riscul ca finanțările cu impact pozitiv asupra mediului să nu fie recunoscute formal ca fiind aliniate, ceea ce ar descuraja utilizarea mecanismului.

Totodată, având în vedere importanța strategică a proiectului Taxonomiei privind finanțarea durabilă și impactul său transversal – nu doar asupra sectorului financiar, ci și asupra întregului mediu de afaceri – considerăm oportună organizarea, în perioada următoare, a unei ședințe dedicate sau a unui eveniment public de prezentare detaliată a conceptului, obiectivelor și implicațiilor practice ale proiectului. Un astfel de exercițiu de dialog ar contribui la o mai bună înțelegere a cadrului propus, la clarificarea aspectelor tehnice și la asigurarea unei implementări coerente și predictibile, în linie cu realitățile economice și capacitatea de conformare a pieței. AmCham își exprimă deplina disponibilitate de a contribui la organizarea și facilitarea unei asemenea discuții.

În concluzie, implementarea Taxonomiei trebuie să fie graduală, proporțională și susținută instituțional. Fără o etapizare clară, un calendar predictibil și instrumente de sprijin adecvate, există riscul ca mecanismul să limiteze creditarea verde în loc să o stimuleze. Obiectivul strategic trebuie să fie mobilizarea capitalului către investiții sustenabile, nu crearea unei poveri administrative suplimentare pentru sectorul financiar și pentru economie în ansamblu.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

Camera de Comerț Americană din Moldova